I

(Riżoluzzjonijiet, rakkomandazzjonijiet u opinjonijiet)

OPINJONIJIET

IL-KUMITAT TAR-REGJUNI

IL-111-IL SESSJONI PLENARJA TAS-16 U S-17 TA' APRIL 2015

Opinjoni tal-Kumitat Ewropew tar-Reġjuni – L-istrateġija tat-tkabbir u l-isfidi ewlenin 2014-2015

(2015/C 195/01)

Relatur:	Prof. Franz Schausberger (AT/PPE), Delegat tar-Reġjun ta' Salzburg għall-Kumitat tar-Reġjuni
Dokument ta' referenza:	L-Istrateġija tat-tkabbir u l-isfidi ewlenin 2014-2015 COM(2014) 700 final

I. **RAKKOMANDAZZJONIJIET TA' POLITIKA**

IL-KUMITAT EWROPEW TAR-REĠJUNI

Rakkomandazzjonijiet ta' politika ġenerali

1. jenfasizza r-rwol fundamentali tar-rappreżentanti lokali u reġjonali fil-proċess tat-tkabbir u jheġġeġ lill-pajjiżi tat-tkabbir (il-Montenegro, l-Eks-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja, is-Serbja, l-Albanija, il-Bożnija-Ħerzegovina, il-Kosovo ([1]), it-Turkija u l-Iżlanda) fl-isforzi tagħhom favur id-deċentralizzazzjoni u r-reġjonalizzazzjoni; jemmen li r-rispett għall-prinċipju tas-sussidjarjetà huwa kruċjali;

2. jinnota u jappoġġja l-fehma tal-Kummissjoni Ewropea dwar il-ħtieġa għal perjodu ta' konsolidazzjoni; madankollu, jenfasizza li dan m'għandux iwassal għal staġnar. Il-perjodu ta' ħames snin għandu jinftiehem bħala fażi ta' tħejjija intensiva u adozzjoni tal-politiki meħtieġa biex jintlaħqu l-kriterji għas-sħubija fl-UE;

3. jenfasizza l-importanza ta' prospett realistiku ta' sħubija fl-UE għall-pajjiżi kandidati u l-kandidati potenzjali bħala fattur ċentrali ta' stabbilizzazzjoni u inċentiv importanti għall-implimentazzjoni tar-riformi politiċi u ekonomiċi neċessarji;

4. jirrakkomanda mill-ġdid lill-Kummissjoni li din tidħol f'aktar dettall fir-rapporti futuri dwar l-istrateġija tat-tkabbir rigward is-sitwazzjoni tal-awtonomija reġjonali u lokali, u jirrimarka dwar il-ħtieġa għal aktar riforma f'dak li jirrigwarda r-reġjonalizzazzjoni u d-deċentralizzazzjoni fil-pajjiżi tat-tkabbir, li tħeġġiġhom biex jadattaw u jimplimentaw qafas legali komprensiv filwaqt li joħolqu livelli sottonazzjonali tal-gvern b'saħħithom; jirrimarka li s-setgħat ta' delega għandhom jirrappreżentaw il-livell tar-responsabbiltajiet li għandhom jingħataw waqt l-introduzzjoni tal-*acquis* Komunitarju fil-livell lokali u reġjonali;

([1]) Din ir-referenza hija mingħajr preġudizzju għall-pożizzjonijiet dwar l-istatus, u hija konformi mar-Riżoluzzjoni 1244/99 tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-NU u l-Opinjoni tal-Qorti Internazzjonali tal-Ġustizzja (QIĠ) dwar id-dikjarazzjoni tal-indipendenza tal-Kosovo.

5. jissuġġerixxi kooperazzjoni, waqt li jevita d-dupplikazzjoni, akbar mal-Kunsill tal-Ewropa, partikolarment mal-Kungress tal-Awtoritajiet Lokali u Reġjonali, li jissorvelja b'mod sistematiku l-konformità tal-Istati Membri kollha tal-Kunsill Ewropew mal-Karta Ewropea dwar l-Awtonomija Lokali; għandha tittieħed kunsiderazzjoni tas-sejbiet u r-rakkomandazzjonijiet li jirriżultaw mir-rapporti ta' monitoraġġ tal-Kungress meta titfassal il-pożizzjoni tal-UE dwar il-pajjiżi kkonċernati;

6. jilqa' t-tnedija tal-Istrument il-ġdid għall-Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni, li permezz tiegħu EUR 11,7 biljun huma disponibbli għall-perjodu 2014-2020 bħala għajnuna lill-pajjiżi tat-tkabbir fit-tħejjijiet tagħhom għall-adeżjoni kif ukoll għall-kooperazzjoni reġjonali u transkonfinali;

7. filwaqt li jirrikonoxxi r-rwol ta' gwida u koordinazzjoni tal-Istrateġija għall-Makroreġjun Adrijatiku u Joniku (EUSAIR), jittama, b'referenza għall-pajjiżi kandidati parteċipanti (il-Montenegro, is-Serbja, l-Albanija) kif ukoll il-kandidati potenzjali (il-Bożnija-Ħerzegovina), li din l-istrateġija tappoġġja aktar konverġenza rapida fil-proċessi tal-adeżjoni, b'mod partikolari fil-kapaċità amministrattiva u fl-oqsma identifikati mill-pilastri individwali. Barra minn hekk, il-koordinazzjoni tal-pilastri minn dawn il-pajjiżi b'mod konġunt ma' Stat Membru tipprovdi opportunità għall-iskambju ta' għarfien u tagħlim fil-qasam tal-ippjanar u l-użu tal-fondi tal-UE;

8. jitlob li jkun hemm involviment adatt tal-awtoritajiet lokali u reġjonali mill-pajjiżi kandidati u l-kandidati potenzjali fil-proċess ta' qabel l-adeżjoni;

9. jirrikonoxxi li l-amministrazzjoni pubblika fil-livelli kollha għadha dgħajfa f'bosta pajjiżi involuti fil-proċess tat-tkabbir, b'kapaċità amministrattiva limitata, livell għoli ta' politiċizzazzjoni u korruzzjoni, u nuqqas ta' trasparenza. Il-politiċizzazzjoni fuq livell ċentrali kif ukoll lokali għadha ta' tħassib serju f'ħafna pajjiżi ta' adeżjoni, u n-nuqqas ta' ċarezza fid-distinzjoni bejn l-Istat u l-partiti fil-gvern jeħtieġ li tiġi indirizzata minħabba li jqajjem tħassib li jdgħajjef il-fiduċja fl-istituzzjonijiet pubbliċi;

10. jenfasizza l-bżonn li jissaħħu l-istituzzjonijiet demokratiċi u li jiġu rispettati d-drittijiet fundamentali u l-istat tad-dritt, inklużi proċessi elettorali ġusti u tħaddim xieraq tal-parlamenti, l-assembleji reġjonali u kunsilli muniċipali, u li jsir djalogu kostruttiv u sostenibbli fil-kamp politiku kollu. Jeħtieġ li jsir aktar sabiex jitrawwem l-involviment tas-soċjetà ċivili;

11. jemmen bis-sħiħ li hemm bżonn li jiġi rispettat kemm il-prinċipju ta' relazzjonijiet tajbin mal-ġirien fost l-Istati Membri tal-UE, il-pajjiżi kandidati u pajjiżi oħra, kif ukoll ir-rwol u l-importanza tal-kooperazzjoni transkonfinali u reġjonali bejn dawn il-pajjiżi;

Kummenti speċifiċi dwar pajjiżi tat-tkabbir

L-Iżlanda

12. jinnota b'dispjaċir id-deċiżjoni tal-gvern tal-Iżlanda li jirtira l-applikazzjoni tiegħu biex il-pajjiż jissieħeb fl-Unjoni Ewropea;

It-Turkija

13. jilqa' l-impenn kontinwu tat-Turkija favur l-adeżjoni mal-UE, li ntwera permezz tal-adozzjoni tal-istrateġija tal-UE mit-Turkija f'Settembru 2014 bil-għan li tagħti ħajja ġdida lill-proċess ta' adeżjoni tat-Turkija, u l-fatt li l-2014 kienet "is-Sena tal-Unjoni Ewropea";

14. jilqa' l-ftuħ, f'Novembru 2013, tan-negozjati dwar il-Kapitolu 22 dwar il-*Politika reġjonali u l-koordinazzjoni ta' strumenti strutturali* , u jitlob li jibqgħu għaddejjin l-isforzi biex tiġi finalizzata l-Istrateġija Nazzjonali għall-Iżvilupp Reġjonali; b'rabta ma' dan jiġbed l-attenzjoni lejn il-konklużjonijiet tal-Kunsill tal-"Affarijiet Ġenerali" ta' Diċembru 2014 u jitlob lit-Turkija tkompli twettaq ir-riformi neċessarji, li ser ikollhom impatt pożittiv anke fil-livell lokali; jitlob lit-Turkija tilħaq l-obbligi kollha li għandha fil-qafas tal-Protokoll Addizzjonali tal-Ftehim ta' Assoċjazzjoni u jitlobha tagħraf ukoll ir-Repubblika ta' Ċipru;

15. jinsab kuntent li l-elezzjonijiet tal-2014 kienu ġeneralment organizzati tajjeb u saru f'ċirkostanzi ġeneralment paċifiċi, inkluż fix-Xlokk tal-pajjiż. Jenfasizza, madankollu, li l-kampanja kienet polarizzata u mimlija tensjoni, u jinnota li allegazzjonijiet ta' frodi kkawżaw protesti f'diversi bliet;

16. jirrimarka li wara l-elezzjonijiet lokali tal-2014, in-numru ta' muniċipalitajiet metropolitani żdied u l-konfini tagħhom ġew estiżi; jenfasizza li dan se jkollu impatt fuq il-kompetenzi fil-livell sottonazzjonali, speċjalment rigward l-ambjent;

17. jappoġġja aktar miżuri bil-għan li tiżdied it-trasparenza, u jheġġeġ azzjoni kontinwa kontra l-korruzzjoni, b'mod partikolari fil-livell tal-awtorità lokali;

18. jiddispjaċih li ma kien hemm ebda progress fid-devoluzzjoni tal-poter lill-gvernijiet lokali, u d-deċentralizzazzjoni fiskali baqgħet limitata ħafna;

19. jappella biex jitkomplew l-isforzi dwar il-bidla fl-istat minn Grupp ta' Ħidma tal-KtR mat-Turkija għal Kumitat Konsultattiv Konġunt;

20. jinnota b'dispjaċir li fl-2013 il-proporzjon tal-gvern lokali mid-dħul u l-infiq finanzjarju tal-gvern kien inqas minn 10 %;

21. jilqa' t-tisħiħ tal-istituzzjonijiet involuti fl-implimentazzjoni tal-Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni (IPA) permezz ta' taħriġ u assistenza teknika, u jirrakkomanda li jsiru aktar sforzi sabiex tissaħħaħ il-kapaċità amministrattiva tal-awtoritajiet lokali;

22. jirrimarka li l-kriżi tas-Sirja wasslet għal żieda sinifikanti fl-għadd ta' refuġjati Sirjani fit-Turkija, li huma stmati li jlaħħqu 1 600 000; ifaħħar lit-Turkija għall-appoġġ imprezzabbli li tat lir-refuġjati Sirjani u li huwa ta' piż fuq ir-riżorsi u l-kapaċità lokali; jenfasizza r-rwol kruċjali tal-awtoritajiet lokali li jeħtieġu appoġġ urġenti mill-gvern ċentrali kif ukoll minn organizzazzjonijiet umanitarji esterni;

23. jirrimarka li, skont l-Istrument għall-Assistenza ta ' Qabel l-Adeżjoni (IPA II), il-pajjiż se jkompli jibbenefika minn din l-għajnuna matul il-perjodu 2014-20, b'ammont ta' fondi li huwa stmat li jlaħħaq aktar minn EUR 620 miljun fis-sena; jenfasizza li taħt l-IPA II, l-assistenza se tkun iffokata biex tappoġġja l-isforzi favur ir-riforma fl-oqsma tal-istat tad-dritt, l-amministrazzjoni u l-governanza demokratika u ekonomika, u l-kompetittività u t-tkabbir. Madankollu, il-kapaċità ta' kofinanzjament ta' proġetti ffinanzjati mill-UE fil-livell lokali jeħtieġ tittejjeb;

24. jinnota li huma meħtieġa aktar riżorsi biex jitlesta l-proċess ta' deċentralizzazzjoni tal-gvern u biex jiġi appoġġjat l-iżvilupp lokali;

25. jinnota li t-tieni fażi ta' deċentralizzazzjoni fiskali għadha ma tlestietx fil-muniċipalitajiet kollha u jenfasizza li l-muniċipalitajiet għandhom bżonn s-sostenibbiltà finanzjarja meħtieġa biex iwettqu r-responsabbiltajiet trasferiti lilhom;

26. jiddispjaċih li l-liġijiet rilevanti dwar l-iżvilupp reġjonali għadhom ma ġewx implimentati bis-sħiħ u li l-entitajiet responsabbli għall-iżvilupp ekonomiku reġjonali m'għandhomx biżżejjed riżorsi;

27. jittama li t-Turkija ser tappoġġja b'mod attiv l-isforzi tan-NU biex tidentifika soluzzjoni ġusta, komprensiva u dejjiema għall-kwistjoni ta' Ċipru; jitlob lit-Turkija tibda tirtira l-forzi tagħha minn Ċipru u titrasferixxi ż-żona projbita ta' Famagusta lin-NU skont ir-Riżoluzzjoni 550 (1984) tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-Nazzjonijiet Uniti billi din tkun miżura ta' bini ta' fiduċja u għażla reali favur il-paċi u t-tkabbir ekonomiku, soċjali u reġjonali għaż-żewġ komunitajiet;

28. jitlob lit-Turkija biex iżżomm relazzjonijiet tajba mal-ġirien kollha tagħha, prerekwiżit ewlieni tal-proċess għall-adeżjoni, partikolarment fir-rigward tat-tneħħija tat-theddida ta' *casus belli* kontra l-Greċja, kif ukoll fir-rigward tal-kwistjoni ta' Ċipru; jilqa' l-fatt li l-awtoritajiet lokali u reġjonali tat-Turkija, fil-grupp ta' ħidma Turkija-UE tal-Kumitat tar-Reġjuni, urew li huma miftuħa ħafna għall-Unjoni Ewropea; jafferma l-konklużjonijiet tal-Kunsill tal-Ewropa tal-24 ta' Ottubru u s-16 ta' Diċembru 2014 u jappoġġja bis-sħiħ ir-Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-13 ta' Novembru 2014 dwar il-miżuri tat-Turkija li joħolqu tensjonijiet fiż-żona ekonomika esklussiva ta' Ċipru (P8_TA(2014) 0052);

29. jilqa' b'sodifazzjon it-tibdil fil-qafas legali li jikkonċerna il-partiti politiċi u l-kampanji elettorali; itenni l-importanza li jitbaxxa l-limitu elettorali minimu ta' 10 % sabiex il-gruppi soċjali kollha fit-Turkija jkollhom l-opportunità jieħdu sehem fil-ħajja politika tal-pajjiż skont il-kriterji politiċi ta' Kopenhagen;

30. jenfasizza l-importanza kbira ta' djalogu interreliġjuż u interkulturali fil-livelli kollha għat-tisħiħ tas-soċjetà ċivili u tas-sħubijiet internazzjonali; jenfasizza li l-Patrijarkat Ekumenikali huwa attur importanti, jistieden lit-Turkija tieħu l-passi kollha meħtieġa biex tappoġġja r-rwol tiegħu, inkluż billi tippermetti l-użu pubbliku tat-titolu ekkleżjastiku tiegħu, tirrikonoxxi l-personalità legali tiegħu u tippermetti l-ftuħ mill-ġdid tas-Seminarju Halki;

31. jinnota b'dispjaċir iż-żieda sinifikanti ta' korruzzjoni fit-Turkija matul is-sena li għaddiet; jisħaq dwar il-bżonn ta' qafas legali adatt għall-ġlieda kontra l-korruzzjoni; jinnota b'dispjaċir in-nuqqas ta' rispett lejn il-libertà ta' opinjoni, tal-ħsieb, tal-istampa, tal-kuxjenza, tar-reliġjon kif ukoll tal-għaqda u ta' assoċjazzjoni;

L-Eks-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja

32. jirrikonoxxi r-rakkomandazzjonijiet li tressqu mill-Kummissjoni u l-Parlament Ewropew lill-Kunsill biex jiftaħ in-negozjati tal-adeżjoni abbażi tar-rapport ta' progress tal-2013 dwar l-Eks-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja, u li jikkonkludi li l-pajjiż jissodisfa l-kriterji politiċi; jinnota bi tħassib serju ż-żieda reċenti fil-politiċizzazzjoni kemm fil-livell ċentrali kif ukoll lokali, u n-nuqqas ta' distinzjoni ċara li qed tkompli tiżdied bejn l-Istat u l-partiti fil-gvern, billi dan jhedded il-fiduċja fl-istituzzjonijiet pubbliċi fil-livelli kollha;

33. jenfasizza li r-relazzjonijiet tajba mal-ġirien, inkluż l-identifikazzjoni ta' soluzzjoni negozjata u aċċettabbli b'mod reċiproku rigward il-kwistjoni tal-isem, taħt il-patroċinju tan-NU, jibqgħu essenzjali u li l-awtoritajiet lokali u reġjonali ser ikollhom rwol kostruttiv f'dan ir-rigward billi jevitaw azzjonijiet u dikjarazzjonijiet li jimminaw ir-relazzjonijiet tajba tal-viċinat mal-Istati Membri tal-UE;

34. jinnota b'sogħba u irritazzjoni l-iskandlu reċenti ta' rikatti u phonehacking u jittama li l-gvern jirnexxilu jikkjarifika kemm jista' jkun malajr kemm tali każ jista' jinfluwenza b'mod negattiv il-proċess ta' adeżjoni tal-Eks-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja;

35. jinsab imħasseb dwar il-frustrazzjoni li qed tiżdied fost iċ-ċittadini tal-Eks-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja u n-nuqqas ta' interess fl-integrazzjoni Ewropea minkejja l-influwenza sinifikanti tal-adeżjoni fuq ix-xena politika domestika fil-livelli kollha;

36. jappoġġja l-possibbiltà biex l-Eks-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja tiddaħħal fl-Inizjattiva għall-Makroreġjun Adrijatiku-Joniku;

37. jilqa' l-ħidma mwettqa minn ZELS, l-assoċjazzjoni tal-unitajiet ta' gvernijiet lokali awtonomi, biex tirrappreżenta il-livell sottonazzjonali fl-Eks-Repubblika Jugoslava tal- Maċedonja;

38. jixtieq jappoġġja l-isforzi tal-Kumitat Konsultattiv Konġunt tal-Kumitat tar-Reġjuni favur it-tisħiħ tal-kapaċità amministrattiva fil-livell lokali, partikolarment fl-oqsma tal-leġislazzjoni ambjentali, l-edukazzjoni, id-drittijiet fundamentali, il-ġlieda kontra l-korruzzjoni, id-drittijiet tal-minoranzi, id-drittijiet kulturali u d-deċentralizzazzjoni;

39. jilqa' r-riforma kontinwa tal-amministrazzjoni pubblika u l-attività tal-Grupp Speċjali dwar ir-riforma tal-amministrazzjoni pubblika; biħsiebu jikkontribwixxi għall-isforzi biex tittejjeb il-kapaċità amministrattiva fil-livell lokali li jimmiraw għad-deċentralizzazzjoni tal-governanza, element ewlieni fil-Ftehim Qafas ta' Ohrid;

40. jiddispjaċih li l-liġijiet rilevanti dwar l-iżvilupp reġjonali għadhom ma ġewx implimentati bis-sħiħ u li l-entitajiet responsabbli għall-iżvilupp ekonomiku reġjonali m'għandhomx biżżejjed riżorsi;

41. jitlob li jsir sforz akbar biex jiġi żgurat tqassim trasparenti tal-għotjiet kapitali lill-awtoritajiet lokali;

42. jiddispjaċih dwar ir-rifjut tal-oppożizzjoni li tieħu sehem regolari f'attivitajiet parlamentari, li qed ikun ta' ħsara għas-sistema istituzzjonali demokratika fil-livell lokali;

43. jinsab imħasseb li, minkejja l-progress leġislattiv, l-amministrazzjoni pubblika għadha frammentata u soġġetta għal influwenza politika; iħeġġeġ bil-qawwa sabiex jissaħħu l-professjonaliżmu u l-indipendenza tagħha fil-livelli kollha u sabiex jiġi garantit ir-rispett tal-prinċipji tat-trasparenza, il-mertu u r-rappreżentanza ekwa; jappella lill-gvern biex jadotta programm ta' riforma tal-ġestjoni finanzjarja pubblika;

Il-Montenegro

44. jilqa' bi pjaċir l-emendi tal-liġi dwar l-organizzazzjoni territorjali tal-Montenegro u l-emenda tal-liġi dwar il-governanza awtonoma lokali; jenfasizza li l-kriterji għall-ħolqien ta' muniċipalitajiet ġodda għandhom jinkludu s-sostenibbiltà finanzjarja u amministrattiva;

45. jilqa' b'sodisfazzjon l-adozzjoni tal-Pjan ta' Azzjoni tal-2014 dwar ir-riforma tal-awtogovernanza lokali; jinnota bi pjaċir li l-Montenegro għandu fis-seħħ qafas strateġiku komprensiv għar-riforma fl-amministrazzjoni pubblika. L-istrateġija tar-riforma fl-amministrazzjoni pubblika għall-2011-2016 tkopri l-amministrazzjoni tal-Istat u l-gvern lokali; jitlob li ssir implimentazzjoni rapida;

46. jilqa' b'sodisafzzjon il-fatt li sar titjib fil-leġislazzjoni elettorali u li l-liġi dwar l-elezzjoni tal-kunsilliera muniċipali ġiet finalment adottata, iżda jinnota b'dispjaċir li l-adozzjoni ma semmietx il-finanzjament tal-kampanji elettorali għas-sindki u l-presidenti tal-muniċipalitajiet; jenfasizza wkoll il-ħtieġa li jiġu implimentati r-rakkomandazzjonijiet tal-OSCE/ODIHR dwar ir-regoli elettorali b'konformità mal-istandards Ewropej u l-aħjar prattiki, inkluż dwar id-dritt li wieħed joħroġ bħala kandidat indipendenti, il-finanzjament pubbliku proporzjonali biex jiġi promoss ambjent ekwu għall-kandidati kollha u l-awditjar tal-partiti politiċi;

47. jinnota li l-liġi dwar il-gvernijiet awtonomi lokali jeħtieġ tiġi armonizzata mar-regoli l-ġodda dwar il-ġestjoni tas-servizz pubbliku;

48. jinnota li l-Montenegro jeħtieġ li jsaħħaħ il-kapaċità amministrattiva tal-istrutturi eżistenti tal-IPA (Strument għall-Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni) u jħejjihom b'mod adegwat sabiex iżidu l-kapaċità ta' assorbiment tal-fondi ta' qabel l-adeżjoni;

49. jirrimarka li jeħtieġ titwaqqaf amministrazzjoni lokali trasparenti, effiċjenti u responsabbli, u li l-kriterji biex jinħolqu muniċipalitajiet ġodda għandhom jinkludu s-sostenibbiltà finanzjarja u amministrattiva;

50. jilqa' l-fatt li l-parlament adotta unanimament riżoluzzjoni dwar it-triq tal-Montenegro lejn l-integrazzjoni Ewropea, u li l-Kumitat Parlamentari għall-Integrazzjoni Ewropea organizza seduti konsultattivi, iddiskuta pożizzjonijiet ta' negozjar abbozzati mill-gvern u organizza dibattiti pubbliċi dwar temi relatati mal-UE;

51. jilqa' b'sodisfazzjon il-fatt li l-gvern baqa' iffokat fuq l-għan ta' sħubija fl-UE u adotta għadd ta' dokumenti strateġiċi fil-kuntest tal-proċess ta' integrazzjoni mal-UE;

52. jilqa' l-fatt li r-rappreżentanti tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili għadhom jiġu involuti fl-attivitajiet tal-Istat u l-amministrazzjoni lokali, inklużi l-gruppi ta' ħidma dwar il-kapitoli tan-negozjati tal-adeżjoni mal-UE;

53. jenfasizza l-fatt li l-Montenegro kompla jagħti kontribut attiv għall-istabbiltà reġjonali;

54. jilqa' l-kontinwazzjoni tal-laqgħat tal-Kumitat Konsultattiv Konġunt tal-Kumitat tar-Reġjuni mal-Montenegro fl-2012 li rnexxew ħafna, u jispera li jkun hemm kooperazzjoni ta' benefiċċju reċiproku mal-awtoritajiet sottonazzjonali tal-Montenegro fis-snin li ġejjin;

55. jilqa' bi pjaċir l-adozzjoni ta' rapport konġunt dwar "Iż-żieda tal-kapaċità tal-assorbiment tal-fondi tal-preadeżjoni tal-UE u t-titjib tal-kapaċità amministrattiva fil-livell lokali fil-Montenegro [2]" fi ħdan il-qafas tal-Kumitat Konsultattiv Konġunt;

---

[2] CdR3127-2013_00_00

56. jilqa' l-fatt li fis-27 ta' Ottubru 2014 f'Kotor, il-Montenegro, il-Kumitat Konsultattiv Konġunt iltaqa' għar-raba' darba biex jiddiskuti l-Pjan ta' Azzjoni għar-Riforma tat-Tmexxija Awtonoma 2014 u l-Involviment tal-awtoritajiet lokali u reġjonali fl-agrikoltura u l-iżvilupp rurali u f'servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali;

57. huwa sodisfatt li l-gvern qed jaħdem ħafna dwar il-liġi l-ġdida dwar l-awtonomija lokali, kif ġie enfasizzat fl-aħħar laqgħa tal-Kumitat Konsultattiv Konġunt mal-Montenegro fis-27 ta' Ottubru 2014, f'Kotor;

58. jinsab inkwetat li l-klima domestika polarizzata ferm wasslet għal bojkott tal-ħidma parlamentari min-naħa tal-oppożizzjoni, u dan qed ifixkel il-progress fl-isforzi ta' riforma; iħeġġeġ lill-partiti politiċi kollha, kemm fil-gvern kif ukoll fl-oppożizzjoni, biex jibqgħu ffukati fuq l-aġenda tal-pajjiż għall-integrazzjoni fl-UE permezz ta' djalogu sostenibbli u kooperazzjoni kostruttiva fil-livelli kollha;

Is-Serbja

59. jinsab kuntent li t-taħditiet dwar l-adeżjoni bdew formalment fil-21 ta' Jannar 2014; jilqa' bi pjaċir it-tħejjija u l-impenn tas-Serbja waqt l-ewwel Konferenza Intergovermentali UE-Serbja, kif ukoll it-tħejjija u l-impenn li wera l-gvern tas-Serbja matul l-eżami analitiku ("screening") tal-*acquis*.

60. jirrakkomanda li l-Gvern Serb jinvolvi lir-rappreżentanti tal-livelli lokali u r-rappreżentanti tal-Provinċja Awtonoma ta' Vojvodina fil-proċedura tal-adeżjoni sa mill-bidu nett;

61. jilqa' l-fatt li l-gvern il-ġdid għadu impenjat bis-sħiħ biex jissokta bid-djalogu ffaċilitat mill-UE ma' Pristina, u jinkoraġġixxi t-tkomplija tar-riformi rigward l-istat tad-dritt, il-ġudikatura u l-ġlieda kontra l-korruzzjoni u l-kriminalità organizzata fil-livelli kollha;

62. jilqa' b'sodisfazzjon il-Ministeru ġdid speċifiku għall-Amministrazzjoni Pubblika u l-Gvern Lokali, li huwa l-ewwel pass lejn amministrazzjoni pubblika aktar effiċjenti fil-livell lokali;

63. jilqa' b'sodisfazzjon l-adozzjoni ta' strateġija ġdida għar-riforma tal-amministrazzjoni pubblika, f'Jannar 2014, li tkopri l-politika organizzattiva fil-livelli ċentrali u lokali, inkluż id-deċentralizzazzjoni; iħeġġeġ lill-Ministeru ġdid tal-Amministrazzjoni Pubblika u l-Gvern Awtonomu Lokali biex jinvolvi lill-partijiet interessati kollha fl-għażla tal-attivitajiet fil-Pjan t'Azzjoni;

64. jinsab sodisfatt li twaqqaf grupp speċjali dwar ir-riforma tal-amministrazzjoni pubblika (PAR) sabiex jaġixxi bħala forum għal djalogu politiku bejn il-Kummissjoni Ewropea u s-Serbja, u jitlob li jiġu organizzati attivitajiet tar-riforma tal-amministrazzjoni pubblika fil-livell sottonazzjonali;

65. jiddispjaċih li l-liġijiet, li jirregolaw l-istatus tal-ħaddiema tal-gvern lokali u s-salarji tagħhom, u l-istrateġija ta' taħriġ għall-gvern lokali, għadhom pendenti;

66. jenfasizza li l-korruzzjoni fl-amministrazzjoni lokali teħtieġ iktar attenzjoni, u li t-theddid u l-vjolenza kontra l-ġurnalisti, fil-livell lokali, għadhom sors ta' tħassib;

67. jenfasizza li taħt l-IPA II, is-Serbja tkompli tirċievi assistenza ta' qabel l-adeżjoni għall-perjodu 2014-2020 b'ammont totali indikattiv ta' EUR 1,5 biljun; jittama li ammont adatt ta' fondi ta' qabel l-adeżjoni jintużaw fil-livell sottonazzjonali;

68. jinnota li f'Mejju ġie pproklamat statut rivedut għall-Vojvodina bħala riżultat ta' proċess komuni fil-parlament tal-Istat u fl-assemblea provinċjali, b'rispons għas-sentenza tal-Qorti Kostituzzjonali ta' Diċembru; jiddispjaċih, madankollu, li l-awtonomija tal-provinċja awtonoma ta' Vojvodina (APV) naqset meta mqabbla mal-istruttura preċedenti;

69. jiddispjaċih li l-kwistjoni dwar il-parteċipazzjoni tal-APV għall-finanzjament mill-baġit nazzjonali tas-Serbja għadha ma ġietx indirizzata b'mod suffiċjenti;

70. jilqa' b'sodisfazzjon il-fatt li l-Provinċja Awtonoma ta' Vojvodina tkompli tipprovdi livell għoli ta' protezzjoni lill-minoranzi u li s-sitwazzjoni interetnika baqgħet ġeneralment tajba;

71. jinnota bi tħassib li l-kapaċità amministrattiva u ta' ġestjoni fil-livell lokali għadha dgħajfa, li għad hemm disparitajiet sinifikanti bejn il-muniċipalitajiet, u li l-Kunsill Nazzjonali għad-Deċentralizzazzjoni u l-Kummissjoni inter-ministerjali għall-Finanzi Muniċipali baqgħu mhux operattivi;

72. jilqa' b'sodisfazzjon it-twaqqif ta' Kumitat Konsultattiv Konġunt mas-Serbja mill-2015, li ser jakkumpanja l-proċess ta' adeżjoni u jikkoopera mar-rappreżentanti lokali u reġjonali Serbi; jinsab ħerqan li jaħdem flimkien mal-awtoritajiet lokali u reġjonali Serbi;

73. jilqa' t-twaqqif ta' Konvenzjoni Nazzjonali dwar l-Unjoni Ewropea bħala pjattaforma għall-kooperazzjoni mas-soċjetà ċivili fil-proċess tan-negozjati dwar l-adeżjoni; jitlob li jsiru konsultazzjonijiet aktar mifruxa bi skadenzi aħjar;

L-Albanija

74. iħeġġeġ lill-awtoritajiet Albaniżi biex jinfurzaw l-indipendenza tal-korpi amministrattivi elettorali, ferm qabel l-elezzjonijiet lokali tal-2015;

75. jinnota li, bi tkomplija tal-progress li sar fl-elezzjonijiet parlamentari tal-2013, l-Albanija teħtieġ timplimenta r-rakkomandazzjonijiet tal-missjoni ta' osservazzjoni elettorali tal-OSCE/ODIHR, b'mod speċjali f'termini tat-tisħiħ tal-indipendenza tal-entitajiet tal-amministrazzjoni elettorali ferm qabel l-elezzjonijiet lokali tal-2015;

76. jilqa' bi pjaċir il-ħatra ta' ministru ġdid responsabbli għall-affarijiet lokali;

77. jinsab sodisfatt għall-fatt li kien hemm progress fir-riformi ta' deċentralizzazzjoni u li bdiet il-ħidma biex jiġu ċċarati l-funzjonijiet tal-unitajiet tal-gvern lokali fil-qafas amministrattiv ġdid;

78. jitlob għal sforzi akbar biex ir-riforma amministrattiva tkompli u l-kapaċità amministrattiva tal-unitajiet tal-gvern lokali tissaħħaħ b'mod finanzjarjament sostenibbli; jinnota li l-għoti ta' status ta' kandidat lill-Albanija hija opportunità għal aktar riformi fl-oqsma tar-riforma tal-amministrazzjoni pubblika, l-indipendenza ġudizzjarja, il-ġlieda kontra l-korruzzjoni u l-kriminalità organizzata kif ukoll il-protezzjoni tad-drittijiet tal-bniedem, inklużi d-drittijiet tal-minoranzi;

79. jirrikonoxxi l-fatt li l-infiq tal-gvern lokali totali fl-2013 kien stmat għal 2,2 % tal-PDG, filwaqt li d-dħul baqa' 0,8 % tal-PDG u t-taxxi lokali komplew jiddominaw id-dħul għall-gvern lokali;

80. jenfasizza li l-unitajiet tal-gvern lokali li huma stabbiliti għadhom ma implimentawx għalkollox il-liġi l-ġdida tas-servizz ċivili;

81. jiddispjaċih li l-politiċizzazzjoni qawwija għadha xxekkel ir-relazzjonijiet bejn il-gvernijiet ċentrali u lokali, u qed tillimita r-rwol tal-assoċjazzjonijiet tal-awtoritajiet lokali u tinfluwenza l-kooperazzjoni bejn dawn l-istess assoċjazzjonijiet;

82. jinkoraġġixxi lill-awtoritajiet lokali biex joħolqu djalogu inklużiv mas-soċjetà ċivili u l-komunitajiet lokali;

83. jinnota b'dispjaċir li l-liġi dwar ir-riforma territorjali u amministrattiva adottata f'Lulju naqqset b'mod radikali l-għadd ta' unitajiet tal-gvern lokali minn 373 għal 61, neħħiet il-komuni u żammet it-12-il reġjun eżistenti mingħajr ma kkunsidrat it-tħassib tal-minoritajiet; jenfasizza l-ħtieġa li tiġi ppreservata l-identità lokali u l-kuntatt mal-pubbliku;

84. jiddispjaċih li l-ġestjoni tar-riżorsi umani u l-kontroll finanzjarju tal-gvern lokali għadhom dgħajfa;

Il-Bożnija-Ħerzegovina

85. jilqa' b'sodisfazzjon l-impenn bil-miktub adottat mill-Presidenza tal-Bożnija-Ħerzegovina, iffirmat mill-mexxejja politiċi u approvat mill-Parlament tal-Bożnija-Ħerzegovina dwar miżuri li jistabbilixxu l-funzjonalità u l-effiċjenza istituzzjonali, sabiex jiġu mnedija riformi fil-livelli kollha ta' governanza, kif ukoll miżuri li jħaffu l-proċess ta' rikonċiljazzjoni u biex tissaħħaħ il-kapaċità amministrattiva. Jenfasizza li d-dħul fis-seħħ tal-Ftehim ta' Stabbilizzazzjoni u Assoċjazzjoni issa huwa possibbli, u jistieden lill-mexxejja l-ġodda biex jaqblu mal-UE dwar pjan direzzjonali għal aġenda ta' riforma wiesgħa u inklużiva sabiex il-pajjiż jimxi 'l quddiem;

86. jenfasizza li s-settur pubbliku, li huwa kbir u ineffiċjenti, u fejn fil-livell ta' stat, entità, muniċipju jew distrett (speċjalment fil-Federazzjoni) hemm diversi kompetenzi rduppjati, għadu jirrappreżenta periklu għas-sostenibbiltà fiskali;

87. jinnota li s-sitwazzjoni politika attwali fil-Bożnija-Ħerzegovina qed ikollha impatt negattiv fuq il-kapaċità tal-pajjiż biex jitkellem b'leħen wieħed dwar il-kwistjonijiet tal-UE. Huwa importanti li jiġi stabbilit mekkaniżmu ta' koordinazzjoni dwar kwistjonijiet tal-UE bejn id-diversi livelli ta' gvern;

88. jirrimarka li l-leġislazzjoni dwar l-entitajiet hija ġeneralment konformi mal-Karta Ewropea dwar l-Awtonomija Lokali, iżda għad hemm nuqqas ta' ċarezza fit-tqassim tal-kompetenzi bejn l-entitajiet, id-distretti u l-muniċipalitajiet, flimkien ma' livell baxx ta' awtonomija finanzjarja fil-livell muniċipali;

89. jiddispjaċih li, b'mod ġenerali, il-Bożnija-Ħerzegovina m'għamlitx progress biex ittejjeb il-funzjonalità u l-effikaċja tal-livelli kollha ta' gvern u li ma nkisbitx ugwaljanza bejn it-tliet popli kostituttivi, li jirrappreżenta ostaklu ewlieni għall-funzjonament tal-istituzzjonijiet u tal-Istat;

90. jinnota b'dispjaċir li l-pass ġenerali tar-riformi fil-livelli kollha tal-Istat għadu lura jekk mhux wieqaf għalkollox, u li l-awtoritajiet tal-pajjiż m'għamlu l-ebda progress biex iwaqqfu l-istruttura meħtieġa għall-ġestjoni indiretta tal-fondi tal-UE;

91. jiċħad l-użu kontinwu ta' retorika diviżiva minn xi rappreżentanti politiċi fil-livelli kollha tal-Istat u d-dubji dwar il-kapaċità tal-Bożnija-Ħerzegovina li topera bħala pajjiż;

92. jiddispjaċih li l-elezzjoni fit-12 ta' Ottubru ma saritx b'konformità mas-sentenza Sejdic-Finci, u b'hekk ġiet imxekkla b'mod konsiderevoli aktar armonizzazzjoni bejn l-UE u l-Bożnija-Ħerzegovina;

93. jilqa' b'sodisfazzjon il-parteċipazzjoni attiva tad-distrett ta' Brčko fit-tħejjijiet ta' qabel l-adeżjoni, l-impenn qawwi tiegħu, u l-progress sinifikanti li għamel fir-rigward tar-riformi implimentati, li huwa konsiderevolment ogħla minn unitajiet amministrattivi oħra fil-pajjiż;

Il-Kosovo ([3])

94. jilqa' t-tnedija tal-Ftehim ta' Stabilizzazzjoni u Assoċjazzjoni bejn l-UE u l-Kosovo.

95. jinnota bi pjaċir li l-Kosovo u s-Serbja pparteċipaw b'mod attiv u kostruttiv fid-djalogu ffaċilitat mill-UE;

96. jirrimarka li l-Kosovo organizza b'suċċesss elezzjonijiet għal sindki u dawk muniċipali fil-ħarifa tal-2013, u l-elezzjonijiet parlamentari bikrin fit-8 ta' Ġunju 2014;

97. jenfasizza li l-isforzi biex tissaħħaħ il-kapaċità tal-gvern lokali komplew u li l-Ministeru tal-Amministrazzjoni tal-Gvern Lokali tejjeb il-gwida tiegħu għall-muniċipalitajiet;

([3]) Din ir-referenza hija mingħajr preġudizzju għall-pożizzjonijiet dwar l-istatus, u hija konformi mal-UNSCR 1244/99 u l-Opinjoni tal-Qorti Internazzjonali tal-Ġustizzja dwar il-Kosovo. Dikjarazzjoni tal-Indipendenza.

98. jenfasizza li għadu jippersisti l-indħil politiku fl-amministrazzjoni pubblika kemm fil-livell ċentrali kif ukoll f'dak lokali, u li huma meħtieġa aktar sforzi biex jiġu implimentati bis-sħiħ id-dispożizzjonijiet rilevanti dwar il-prevenzjoni tal-korruzzjoni u l-promozzjoni tal-integrità fis-servizz ċivili;

99. jenfasizza li l-awtoritajiet tal-Kosovo, partikolarment fil-livell lokali, iridu juru impenn akbar għall-protezzjoni tal-wirt kulturali u reliġjuż;

100. jilqa' l-fatt li għall-ewwel darba, l-awtoritajiet lokali fit-Tramuntana tal-Kosovo ġew inawgurati skont il-liġi tal-Kosovo;

101. jirrimarka li għandhom jitkomplew l-isforzi tal-awtoritajiet lokali biex tiżdied it-trasparenza fit-teħid tad-deċiżjonijiet, fl-implimentazzjoni tad-deċentralizzazzjoni, u fl-isforzi biex jiġu żgurati appoġġ u riżorsi adatti għall-awtoritajiet lokali;

102. jistenna kjarifika minnufih rigward l-akkużi ta' korruzzjoni li saru reċentament kontra rappreżentanti tal-EULEX biex b'hekk ma ssirx ħsara lill-fiduċja fl-istituzzjonijiet tal-UE;

103. jinsab imħasseb dwar in-nuqqas ta' progress sinifikanti fil-ġlieda kontra l-korruzjoni u l-kriminalità organizzata, li huwa ostakolu sinifikanti għall-iżvilupp demokratiku, soċjali u ekonomiku tal-Kosovo;

104. jinsab kuntent li ntlaħaq ċertu progress, b'mod partikolari l-ħatra ta' sindki permezz ta' elezzjonijiet li jkopru l-Kosovo kollu, kif ukoll iż-żieda fl-għadd ta' proġetti finanzjati mill-UE fit-Tramuntana; madankollu, jenfasizza l-bżonn li jitkompla l-proċess għat-twaqqif ta' Assoċjazzjoni ta' Muniċipalitajiet Serbi li għandu jevita l-ħtieġa ta' strutturi paralleli; fl-istess waqt, jinnota li se jinħtieġ aktar sforz kontinwu biex il-komunitajiet etniċi tal-Albanija u s-Serbja jitqarrbu lejn xulxin;

105. jirrakkomanda li l-Kosovo jiddaħħal fil-fora kollha ta' kooperazzjoni reġjonali fil-Balkani tal-Punent, u speċifikament f'dawk dwar il-governanza lokali; jirrakkomanda wkoll li l-Kosovo u l-muniċipalitajiet tiegħu jiġu inklużi fil-korpi Ewopej ta' governanza lokali, bħalma huma l-Kunsill tal-Muniċipalitajiet u r-Reġjuni Ewropej jew il-Kungress tal-Awtoritajiet Lokali u Reġjonali tal-Kunsill tal-Ewropa; jappoġġja l-parteċipazzjoni tal-Kosovo fil-programmi tal-UE li jippermettu lill-Kosovo jibbenefika wkoll fil-livell lokali mill-kontribut finanzjarju konsiderevoli;

106. jilqa' b'sodisfazzjon il-ħatra ta' Uffiċjali Muniċipali għall-Integrazzjoni Ewropea f'35 muniċipalità;

Brussell, 16 ta' April 2015

Il-President
tal-Kumitat Ewropew tar-Reġjuni

Markku MARKKULA